

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)
ประจำภาคเรียนที่ 1/2560

รหัสวิชา 2553215 การบริหารราชการไทย

ตอนเรียน A1 นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์
รหัส 60

อาจารย์ผู้สอน
ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอังก์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อวิชา

2553215 การบริหารราชการไทย (Thai Public Administration)

2. จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต (3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์และเป็นวิชาแกน

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอังก์

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 2

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน(Pre-requisite)(ถ้ามี)

ไม่มี

7. รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน(Co-requisite)(ถ้ามี)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตรวมทั้งศูนย์การศึกษานอก
สถาบันของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนในรายวิชาดังกล่าว

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดครั้งล่าสุด

2 สิงหาคม 2560

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารราชการ โดยมุ่งเน้นกระบวนการ ค่านิยม วิวัฒนาการ
ของการบริหารราชการไทย ปัจจัยทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ที่มีอิทธิพลต่อการบริหาร
ราชการ และแนวทางการปฏิรูประบบราชการไทย

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับระบบการบริหารราชการ แนวความคิด ทฤษฎี หลักการ ต่างๆที่สำคัญ อันเป็นองค์ประกอบหลักในการบริหารราชการโดยทั่วไป ตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับ ที่มา กฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการของประเทศไทย

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารราชการ โดยมุ่งเน้นกระบวนการ ค่านิยม วิวัฒนาการของ การบริหารราชการไทย ปัจจัยทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารราชการ และ แนวทางการปฏิรูประบบราชการไทย

Study principles and theories of public administration focusing on processes, values, and evolution of Thai governing including social, economic, and political factors influencing Thai public administration and revolution.

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติงาน/ ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	ตามความต้องการของนักศึกษา และในกรณีมีเหตุจำเป็น	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชาประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านทาง web site ของคณะ/หลักสูตร/ระบบบริหารการศึกษา
- อาจารย์จัดเวลาคำปรึกษากับนักศึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (วัน-เวลา เป็นไปตามความเหมาะสมในแต่ละภาคการศึกษา)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีจรรยาบรรณวิชาชีพ เคารพในสิทธิของบุคคล มีความซื่อสัตย์ในหน้าที่ มีคุณธรรมและจริยธรรม
- ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งต่างๆ ได้โดยสันติวิธี

- เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม
- สามารถวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการดำเนินการใดๆ ที่จะมีผลกระทบต่อองค์กรและสังคม เพื่อนำไปสู่การกระทำที่เหมาะสม
- มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

1.2 วิธีการสอน

- บรรยาย พร้อมยกตัวอย่างประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา
- อภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็น ในประเด็นที่กำหนด
- ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในประเด็นที่สนใจ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของวิชา
- นักศึกษาได้ฝึกค้นคว้า และฝึกเขียน นำเสนอผลงานในรูปแบบรายงานทางวิชาการ

1.3 วิธีการประเมินผล

- พฤติกรรมการเข้าเรียน และการส่งงานตามที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา
- มีการอ้างอิงเอกสารที่นำมาทำรายงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- ประเมินจากความพยายามในการศึกษาค้นคว้า เพื่อการนำเสนอตามประเด็นที่มอบหมาย หรือเพื่อการแสดงความคิด
- ประเมินจากการสอบ

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

มีทักษะทางวิชาการ (Knowledge) ได้แก่ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผลในแบบของกระบวนการทางวิชาการอย่างมีระบบ

2.2 วิธีการสอน

การบรรยาย อภิปราย การทำงานเดี่ยวและกลุ่ม การนำเสนอรายงาน การศึกษาค้นคว้า การศึกษากรณีศึกษา การมอบหมายให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตามหัวข้อหรือประเด็นที่กำหนด

2.3 วิธีการประเมิน

- ประเมินจากการสอบการทดสอบย่อย การสอบกลางภาค และการสอบปลายภาค
- ประเมินจากการนำเสนอผลงาน รายงาน หรืองานตามที่มอบหมาย

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ รู้จักวิเคราะห์ แยกแยะ สรุปความ ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น

3.2 วิธีการสอน

- เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง
- ใช้กรณีศึกษาเพื่อให้นักศึกษาวิเคราะห์กรณี และนำเสนอ

3.3 วิธีการประเมินผล

- พฤติกรรมการเข้าเรียน และการส่งงานตามที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา
- มีการอ้างอิงเอกสารที่นำมาทำรายงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- ประเมินจากความพยายามในการศึกษาค้นคว้า เพื่อการนำเสนอตามประเด็นที่มอบหมาย หรือเพื่อการแสดงความคิดเห็น
- ประเมินจากการสอบ

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
- พัฒนาความเป็นผู้นำผู้ตามในการทำงานเป็นทีม
- พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา

4.2 วิธีการสอน

- เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เรียนอย่างกว้างขวาง
- สอนให้นักศึกษารู้จักการรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

4.3 วิธีการประเมินผล

- ประเมินตนเองและเพื่อน
- ประเมินจากรายงาน การนำเสนอ และการแสดงความคิดเห็น
- ประเมินจากรายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การแปลความ การเขียน การทำรายงานการสรุปความ และการนำเสนอในชั้นเรียน
- พัฒนาทักษะในการคิดและวิเคราะห์ข้อมูล
- พัฒนาทักษะในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ
- ทักษะการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และวิธีการนำเสนอที่เหมาะสม

5.2 วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่นำเสนอ และทำรายงานเพื่อนำเสนอด้วยวิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสม

- หนังสือประกอบการสอน
- แหล่งบริการสารสนเทศทางสังคมศาสตร์ จาก web ของ สำนักงาน กพ. และ กพร.
- บทความหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการไทย บางส่วนนักศึกษาสามารถเข้าไป download เอกสารหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับการเรียน รวมทั้งงานตามที่มอบหมายได้ที่ <http://www.arit.dusit.ac.th/>

5.3 วิธีการประเมินผล

- ประเมินจากรายงาน วิธีการ และรูปแบบการนำเสนอ
- การมีส่วนร่วมของเพื่อนร่วมชั้นเรียน การซักถาม พูดคุยเพื่อแสดงความคิดเห็นระหว่างผู้นำเสนอกับผู้ฟัง

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จน. ชั่วโมง	กิจกรรม การเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	กล่าวนำเนื้อหาและขอบเขตของ เนื้อหาวิชา แนวทางในการเรียนการสอน	3	ชี้แจงรูปแบบการเรียนการสอน เนื้อหารายวิชา รวมทั้งวิธีและ เกณฑ์การประเมินผลการเรียน / เอกสารแนวการสอน	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์
2	บทที่ 1 แนวคิดและที่มาของระบบการ บริหารราชการ <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของการบริหารราชการ - ลักษณะสำคัญของการบริหาร ราชการ - การบริหารราชการประจำกับการเมือง - แนวทางการจัดระเบียบการบริหาร ราชการโดยทั่วไป - การแบ่งส่วนราชการ 	3	บรรยายความหมาย ความสำคัญ ขอบเขตและความเป็นมาของ วิชาการบริหารราชการไทย / เอกสารประกอบการสอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตาม ประเด็นที่มอบหมาย	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์
3	บทที่ 2 รูปแบบการบริหารราชการไทยใน อดีต <ul style="list-style-type: none"> - สมัยสุโขทัย - สมัยกรุงศรีอยุธยา 	3	บรรยายความรู้เกี่ยวกับการ บริหารราชการไทยในอดีต/ เอกสารประกอบการสอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตาม ประเด็นที่มอบหมาย	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์
4	บทที่ 2 รูปแบบการบริหารราชการไทยใน อดีต (ต่อ) <ul style="list-style-type: none"> - สมัยกรุงธนบุรี - สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ 	3	บรรยายความรู้เกี่ยวกับการ บริหารราชการไทยในอดีต/ เอกสารประกอบการสอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตาม ประเด็นที่มอบหมาย	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จน. ชั่วโมง	กิจกรรม การเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
5	บทที่ 3 รูปแบบการจัดระเบียบการบริหาร ราชการของประเทศไทยในปัจจุบัน - การบริหารราชการส่วนกลาง - การบริหารราชการส่วนภูมิภาค	3	บรรยายความรู้เกี่ยวกับการ บริหารราชการไทยในปัจจุบัน/ เอกสารประกอบการสอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตาม ประเด็นที่มอบหมาย	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์
6	บทที่ 3 รูปแบบการจัดระเบียบการ บริหารราชการของประเทศไทยใน ปัจจุบัน (ต่อ) - การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และ รูปแบบพิเศษ - หน่วยงานและองค์การรูปแบบอื่น	3	บรรยายความรู้เกี่ยวกับการ บริหารราชการไทยในปัจจุบัน/ เอกสารประกอบการสอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตาม ประเด็นที่มอบหมาย	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์
7	สอบกลางภาค	3		ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์
8	บทที่ 4 การปฏิรูประบบราชการของ ประเทศไทยในอดีต - สมัยรัชกาลที่ 5 - สมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงการ ปกครอง - สมัยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง	3	บรรยายความรู้เกี่ยวกับการ ปฏิรูประบบราชการไทยในอดีต/ เอกสารประกอบการสอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตาม ประเด็นที่มอบหมาย	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์
9	บทที่ 5 การปฏิรูประบบราชการของ ประเทศไทยในปัจจุบัน - แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการปฏิรูป การบริหารภาครัฐ - สาเหตุของการปฏิรูประบบราชการ ของประเทศไทย - ปัญหาของระบบราชการไทย - ทิศทางและจุดเน้นในการปฏิรูป ระบบราชการ - ประเด็นและแนวทางในการปฏิรูป ระบบราชการ	3	บรรยายความรู้เกี่ยวกับการ ปฏิรูประบบราชการไทยใน ปัจจุบัน พร้อมยกตัวอย่าง ประกอบ/ เอกสารประกอบการ สอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ตามประเด็นที่มอบหมาย	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์
10	บทที่ 5 การปฏิรูประบบราชการของ ประเทศไทยในปัจจุบัน (ต่อ) - แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ - วิถี สาระ และยุทธศาสตร์การปฏิรูป ระบบราชการของไทย	3	บรรยายความรู้เกี่ยวกับการ ปฏิรูประบบราชการไทยใน ปัจจุบัน พร้อมยกตัวอย่าง ประกอบ/ เอกสารประกอบการ	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จน. ชั่วโมง	กิจกรรม การเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
	- โครงการต่างๆที่เกิดการพัฒนา อันเนื่องมาจากการปฏิรูประบบราชการของไทย		สอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตามประเด็นที่มอบหมาย	
11	บทที่ 6 การปฏิรูประบบราชการของต่างประเทศ - ภาพรวมและยุทธศาสตร์ของการปฏิรูประบบราชการในต่างประเทศ - กรณีศึกษา ในแต่ละรายประเทศ	3	บรรยายความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการของต่างประเทศ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ/ เอกสารประกอบการสอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตามประเด็นที่มอบหมาย	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์
12	บทที่ 7 ระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐของประเทศไทย - ลักษณะการบริหารทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ - รูปแบบที่เป็นวิธีปฏิบัติใช้มาในอดีต - รูปแบบที่ใช้ในปัจจุบัน	3	บรรยายความรู้เกี่ยวกับระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐของประเทศไทย พร้อมยกตัวอย่างประกอบ/ เอกสารประกอบการสอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตามประเด็นที่มอบหมาย	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์
13	บทที่ 8 การพัฒนาระบบราชการของประเทศไทยที่ผ่านมา	3	บรรยายความรู้เกี่ยวกับ การพัฒนาระบบราชการของประเทศไทยที่ผ่านมาพร้อมยกตัวอย่างประกอบ/ เอกสารประกอบการสอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตามประเด็นที่มอบหมาย	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์
14	บทที่ 9 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการของประเทศไทย 1	3	บรรยายความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการของประเทศไทย / เอกสารประกอบการสอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตามประเด็นที่มอบหมาย	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์
15	บทที่ 10 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการของประเทศไทย 2	3	บรรยายความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการของประเทศไทย / เอกสารประกอบการสอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองตามประเด็นที่มอบหมาย	ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์
16	สอบปลายภาค	3		ผศ.ดร. เอกอนงค์ ศรีสำอางค์

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้(16 สัปดาห์)

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
1		การทำงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาคการศึกษา	30%
2		สอบกลางภาค	8	10%
3		รายงานกลุ่ม	16	30%
4		สอบปลายภาค	16	30%

*ถ้ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับแนวการสอน เนื้อหา การสอบ คะแนนและผลการประเมินผลการศึกษา สามารถตรวจสอบได้ภายใน 1 ปีการศึกษา

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำรา

เอกสารและตำราหลัก

เอกอนงค์ ศรีสำอางค์ การบริหารราชการไทยและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
การบริหารราชการไทย (อดีต ปัจจุบัน และอนาคต) โดย สมาน รังสีโยกฤษฎ์

การบริหารราชการ สำนักงาน ก.พ.

ปรัชญาของการบริหารภาครัฐโดย วรเดช จันทรร

โครงสร้างกระทรวง ทบวง กรมใหม่ ตามกฎหมายปฏิรูประบบราชการ สำนักพิมพ์นิติรัฐ

พ.ร.บ. บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2534

พ.ร.บ. ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545

การปฏิรูประบบราชการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการปฏิรูประบบราชการ สำนักงาน ก.พ.

ตลาดสัมมนาปฏิรูปราชการเพื่อความอยู่รอดของไทย พ.ศ. 2542

การขยายตัวของหน่วยงานในระบบราชการไทย ปัญหา อุปสรรค และแนวโน้ม โดย วรเดช จันทรร

บทความจากวารสารข้าราชการ

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ไม่มี

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

บทความจากวารสารข้าราชการ ตามความเหมาะสม

แหล่งสืบค้นข้อมูลแบบ online ที่ <http://www.arit.dusit.ac.th/>

แหล่งสืบค้นข้อมูลแบบ online ที่ <http://www.google.co.th/>

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- การสนทนากลุ่มระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน
- แบบประเมินผู้สอนและแบบประเมินรายวิชา (ผ่านระบบบริหารการศึกษา)

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- การสังเกตการณ์การเรียนการสอนในชั่วโมงสอน
- ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- ผลการประเมินการเรียนการสอน
- กรรมการภายนอกเข้าร่วมฟังเพื่อประเมินการสอน

3. การปรับปรุงการสอน

- การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์ในหลักสูตร
- การวิจัยในชั้นเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ใช้การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์ท่านอื่นที่อยู่ภายในหรือภายนอกหลักสูตร หรือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีและเกณฑ์ในการให้คะแนน และการให้คะแนนพฤติกรรม

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- ปรับปรุงรายวิชาทุก 5 ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4
- ปรับเปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอนเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้จากอาจารย์ที่หลากหลายกับปัญหาที่มาจากทฤษฎีและการสอนของอาจารย์